

Onderwerp: Kruising Olympiasingel – Sportpark De Pas

Ons kenmerk: 2022-004602

Nummer.

Elst, 27 juni 2023

AAN DE RAAD

## 1. Voorstel

1. Kennis te nemen van het ontwerp voor de kruising Olympiasingel - Sportpark De Pas.
2. Het bestaande investeringskrediet "Optimalisatie ontsluiting De Pas" op te hogen met € 680.000 tot €780.000.
3. De inkomsten van derden voor de gedeeltelijke financiering vast te stellen op € 296.000.
4. De resterende en gedeeltelijke financiering van € 384.000,- te onttrekken uit het Fonds Bovenwijks.

## 2. Inleiding

Op 12 juli 2022 is het bestemmingsplan Elst, De Pas vastgesteld. Om de nieuwe woonwijk goed te ontsluiten, zijn aanpassingen op de Olympiasingel benodigd. Dit betreft zowel de westelijke ontsluiting nabij sportpark de Pas als de oostelijke ontsluiting bij de Teostraat. Het Ingenieursbureau heeft als eerste een kruispuntontwerp gemaakt voor de westelijke ontsluiting: het kruispunt bij het Sportpark.

De eerste ontsluiting heeft prioriteit op basis van de aangenomen raadsmotie M-08 Onderzoek verkeersveiligheid rondom scholen en sportaccommodaties (kenmerk 18mo068). Er is eerder ook een investeringskrediet door de raad beschikbaar gesteld van €150.000 voor de optimalisatie aansluiting sportpark de Pas. Het voorlopig ontwerp voor dit kruispunt is inmiddels gereed.

Zoals opgenomen in de toelichting op het bestemmingsplan De Pas (paragraaf 5.13) is uitgegaan van een voorrangskruispunt. Dit is gebaseerd op een onderzoek van adviesbureau Mobycon. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat een voorrangskruising de voorkeur heeft. Daarna heeft Mobycon onderzocht op welke manier de kruisingen het meest verkeersveilig kan worden ingericht om de fietsers op een zo veilig mogelijk manier te laten oversteken en de snelheid van het autoverkeer omlaag te brengen. Mobycon adviseert daarom om de volgende maatregelen toe te passen:

*'Om de verkeersveiligheid van het voorrangskruispunt te optimaliseren en de snelheid op het kruispunt zoveel mogelijk te verlagen, wordt aanbevolen om het voorrangskruispunt uit te voeren met verkeersdrempels voor het kruispunt (en de fietsoversteek), uitbuigingen in de weg (in combinatie met rammelstroken) en ter visuele ondersteuning kan het kruisingsvlak in een andere kleur asfalt worden uitgevoerd met lage hagen rondom.'*

Op basis hiervan is het Ingenieursbureau aan de slag gegaan met het kruispuntontwerp. In het ontwerp zijn de volgende maatregelen toegepast:

- De slinger in de hoofdrijbaan zorgt voor een snelheid remmende werking,
- Rammelstrook met glasbol reflectoren, zorgen voor extra attentie aan de bestuurders,
- De hagen zorgen ervoor dat de bestuurders een obstakelvrees ervaren,
- De drempels, zorgen voor een snelheid remmende werking,
- De introductie van een 30 km uur zone zorgt voor een snelheid remmende werking,
- Afwijkende kleur asfalt (bijv. rood), zorgt voor extra attentie en snelheid remmende werking voor de bestuurders,
- Ruimtereservering voor een tweerichtingenfietspad aan de noordzijde van de Olympiasingel,
- Aanpassen kruising op sportpark De Pas ten noorden van het parkeerterrein incl. herinrichting parkeerterrein,
- Doortrekken fietspad naar Sportpark De Pas

De aanpassingen zijn weergegeven in het ontwerp, zie bijlage. In het ontwerp van de kruising is rekening gehouden met (eventueel) toekomstige ontwikkelingen aan de zuidzijde van Elst:

1. Tussen Nijmegen en Elst is het de bedoeling om een snelfietsroute (Westflankroute) aan te leggen die moet lopen via afslag 38 naar het station in Elst. Het exacte tracé is nog niet definitief bepaald, maar één van de scenario's gaat uit dat de fietsroute aan de westzijde van de Rijksweg Zuid via de noordzijde van de Olympiasingel, door woonwijk De Pas doorloopt naar station Elst. Om dit mogelijk te maken is het van belang dat er een ruimtereservering komt voor een tweerichtingenfietspad aan de noordzijde van de Olympiasingel.
2. De verwachting is dat op termijn de rotonde Olympiasingel/Rijksweg Zuid het verkeer niet meer kan verwerken. Daarom wordt er een studie verricht om de rotonde op termijn te laten vervangen door een VRI-kruising. In het ontwerp is daar rekening mee gehouden.
3. Vanuit de regionale verstedelijkingsstrategie is de verwachting dat er extra woningen gebouwd zullen moeten worden in Elst. Eén van de mogelijke locaties zijn de gebieden ten oosten en zuiden van de Bussel en ten zuiden van de Olympiasingel, zie afbeelding. In totaal zal het gaan om ongeveer 1.000 woningen. Daarnaast is er de verwachting dat het sportpark op termijn gaat uitbreiden en dat er 15 hectare extra bedrijventerrein komt ten zuiden van de Merm. We hebben de gevolgen van deze ontwikkelingen voor de Olympiasingel in kaart laten brengen door Mobycon. Uit de resultaten blijkt dat er mogelijk op termijn (vanaf circa 2035) een VRI-kruising zou moeten komen voor beide kruisingen op de Olympiasingel. Daarom is er een ontwerp gemaakt voor een VRI-kruising, zodat er voldoende ruimte wordt gereserveerd om dit in de toekomst mogelijk te maken.

### **3. Doel en beoogd effect**

Een verkeersveilige ontsluiting van woonwijk De Pas op de Olympiasingel en veilige fietsoversteek naar het sportpark voor (jonge) fietsers die ook klaar zijn voor de toekomst.

### **4. Argumenten**

#### **1.1. Het ontwerp is overeenkomstig de adviezen van Mobycon**

Mobycon heeft onderzocht op welke manier de kruising het meest verkeersveilig kan worden ingericht om de fietsers op een zo veilig mogelijk manier te laten oversteken en de snelheid van het autoverkeer omlaag te brengen. De maatregelen die Mobycon adviseert, zijn overgenomen in het ontwerp.

## **1.2. Het ontwerp is besproken met vertegenwoordigers van sportpark De Pas, wijkraad Brienenshof en de Fietzersbond.**

Er zijn in de voorfase gesprekken gevoerd met de Fietzersbond, bestuur van het sportpark De Pas en de wijkraad/buurtvereniging Brienenshof.

Verskillende varianten zijn in de voorfase besproken zoals een brug/viaduct en tunnel. Deze bleken technisch niet haalbaar (ruimtetekort). Er is uitvoerig gesproken over diverse (toekomstige) fietsverbindingen. Daar is ruimte voor vrij gehouden. E.e.a. hangt sterk af van het (op te stellen) verkeersstructuurplan Elst inclusief de mogelijke aanpassing van de rotonde Rijksweg. Ander belangrijk punt was het omlaag brengen van de snelheid op de Olympiasingel naar 30 km per uur. Tot slot is met de sportverenigingen gesproken over de herinrichting van het parkeerterrein en de toegang tot het park en daarmee een goede ligging van de fietsoversteken t.o.v. het sportpark. Nog uit te werken punten in de DO Fase:

- parkeerproblematiek De Pas (piekmomenten)
- positie fietsbrug

## **1.3. Het ontwerp is akkoord bevonden door het waterschap**

Ten zuiden van de Olympiasingel loopt een primaire watergang met een bepaalde bergingscapaciteit. Aanpassingen hierin vraagt toestemming van het waterschap. Het waterschap is akkoord met het dit ontwerp. Het verleggen van de watergang of het verder knippen van de watergang is niet mogelijk.

### **2.1.Het bestaande krediet moet opgehoogd worden**

De kosten voor de aanleg zijn geraamd op € 780.000 excl. Btw. Het destijds (begr. 2020) geraamde investeringskrediet van € 150.000 optimalisatie aansluiting de Pas was alleen bedoeld voor het veiliger maken van de oversteek. Dit kan nu meegenomen worden bij de aanpassingen aan de Olympiasingel ten behoeve van de nieuwe woonwijk.

### **3.1. Er zijn inkomsten van derden**

Met BPD en Amvest is overeengekomen dat zij de kosten betalen voor aanpassingen aan de Olympiasingel als gevolg van de realisatie van twee nieuwe verkeersaansluitingen. Bij de provincie Gelderland is eind februari een subsidie aangevraagd van € 224.000 in het kader van de regeling 'Eenvoudige maatregelen fietsveiligheid'. Een beschikking volgt binnen 12 weken (uiterlijk medio mei 2023).

### **4.1.Het project is een bovenwijkse voorziening en kan daardoor een beroep doen op het Fonds Bovenwijks**

Op basis van de nota Bovenwijks 2018 kan een beroep gedaan worden op het Fonds Bovenwijks. Een bijdrage is mogelijk vanuit het opgevoerde project Optimalisatie Fietsnetwerk Overbetuwe. De bestemmingsreserve heeft voldoende ruimte om in de voorgestelde dekking te kunnen voorzien.

## **5. Kanttekeningen en risico's**

### **1.1 Nog niet alle toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen zijn helder of concreet genoeg**

Beleidsmatig speelt er veel op het gebied van verkeer (o.a. aanpassen rotonde Rijksweg, realisatie van de Westflankroute, uitbreidingsplannen Sportpark etc.). In deze fase zijn nog geen beslissende richtingen gekozen. Er is sprake van ambities maar er is nog geen vastgesteld beleid en bijbehorend investeringskrediet. Er is daarom getracht een flexibel ontwerp te maken dat ruimte biedt voor toekomstige ontwikkelingen. Wachten op helderheid in deze dossiers werkt vertragend. De planning en realisatie van de woonwijk is echter hard. Die planning is leidend evenals het verbeteren van de verkeersveiligheid voor (jonge) fietsers.

### **3.1. De subsidieaanvraag bij de provincie is nog niet definitief toegekend**

Bij de provincie Gelderland is eind februari een subsidie aangevraagd van € 224.000,- in het kader van de regeling 'Eenvoudige maatregelen fietsveiligheid'. Een beschikking volgt binnen 12 weken (uiterlijk medio mei 2023).

## **6. Financiën**

De kosten voor de aanleg zijn door Evers Adviesbureau voor Civieltechniek B.V. geraamd op € 780.000 excl. Btw.

Het destijds (begr. 2020) geraamde investeringskrediet van € 150.000 optimalisatie aansluiting de Pas, vindt zijn oorsprong in de Kadernota 2020 programma nieuwe lasten. Dit investeringskrediet is voor een deel ingezet voor voorbereidende werkzaamheden zoals het opstellen van de raming. Ook zijn uit dit krediet alvast kleine veiligheidsmaatregelen getroffen om de veiligheid te vergroten (oversteek met knipperlichten die later worden hergebruikt). Er resteert nog een bedrag van circa € 100.000.

Met BPD en Amvest is overeengekomen dat zij de kosten betalen voor aanpassingen aan de Olympiasingel als gevolg van de realisatie van twee nieuwe verkeersaansluitingen. Voor de eerste ontsluiting bedraagt dit € 72.000.

Bij de provincie Gelderland is eind februari een subsidie aangevraagd van € 224.000 in het kader van de regeling 'Eenvoudige maatregelen fietsveiligheid'. Een beschikking volgt binnen 12 weken (uiterlijk medio mei 2023).

De kruising is in de toekomst onderdeel van een hoogwaardige fietsverbinding tussen Elst/Arnhem/Nijmegen). Derhalve kan vanwege het algemene belang een beroep gedaan worden op het Fonds Bovenwijks van € 384.000.

Het financieel verloop van de Bestemmingsreserve Bovenwijks wordt jaarlijks in beeld gebracht bij de herziening van de grondexploitaties en sluit aan op de reguliere P&C-cyclus (begroting en jaarrekening).

Samenvattend leidt dit tot de volgende kostenopzet.

| <b>Voorlopige kostenopzet</b>                     | <b>beschikbaar</b> | <b>nodig</b>     |
|---------------------------------------------------|--------------------|------------------|
| <b>Te begroten Investeringskrediet (excl BTW)</b> |                    | <b>€ 780.000</b> |

|                                                                            |           |
|----------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Restant krediet Optimalisatie aansl de Pas, beschikbaar gesteld bij KN2020 | € 100.000 |
| Bijdrage BPD/Amvest                                                        | € 72.000  |
| Subsidie Provincie *                                                       | € 224.000 |
| Bijdrage fonds bovenwijks                                                  | € 384.000 |

\*Onder voorbehoud beschikking van de Provincie

Als de inkomsten niet conform worden beschikt en ontvangen, kan dit leiden tot een ontoereikend investeringskrediet, zie ook kanttekening 3.1.

Als conform de bovengenoemde kostenopzet het krediet wordt opgehoogd, leidt dit tot een kapitaallast van € 12.836 per jaar. Deze wordt echter volledig afgedekt vanuit de inkomsten en de bijdrage uit het fonds bovenwijks zodat het structurele effect op de programmabegroting 0 wordt.

## 7. Duurzaamheid

In het voorlopig ontwerp zijn diverse duurzaamheidsmaatregelen getroffen.

### a. Energietransitie

De wegdekreflectoren i.c.m. met de knipperlichten werken op zonne-energie.

### b. Circulaire Economie

De lichtmasten worden hergebruikt.

Mogelijk kunnen we gebruik maken van een tweedehands fietsburg.

De knipperlicht installatie wordt hergebruikt.

### c. Klimaatadaptatie

Regenwater wordt middels een bermpassage geïnfiltreerd op de plaats waar het water valt en wordt dus niet op een watergang geloosd.

## 8. Vervolg

### *Planning*

Uitvoering wordt voorzien voor Q3/Q4 2023.

### *Communicatie*

Het ontwerp is tweemaal besproken met vertegenwoordigers van de Fietzersbond, bestuur van het sportpark De Pas en de Wijkplatform Elst-Oost / buurtvereniging Brienenshof. Zij zijn op basis van het participatieniveau 'adviseren' betrokken bij dit project. Niet alle adviezen en wensen konden worden opgevolgd voornamelijk vanuit technisch oogpunt. Zie ook argument 1.2 en 1.3.

In het kader van de plannen voor de nieuwe woonwijk De Pas heeft een uitvoerig participatietraject plaatsgevonden met omwonenden. Hiervan is een uitgebreid participatieverslag opgesteld door de ontwikkelaars. Dit verslag was als bijlage gevoegd bij het bestemmingsplan De Pas dat op 12 juli 2022 is vastgesteld door de raad.

### *Initiatiefnemer, interactievorm en rol gemeente*

*Evaluatie*  
Niet van toepassing.

P.J.E. Breukers

## 9. Relevante stukken

- Portefeuillehouder: Wethouder Wijnte Hol

De behandelend ambtenaar is R.J.E. Peet. Technische vragen dienen uiterlijk donderdagmorgen om 08:00 uur voor de betreffende politieke avond te worden gesteld via [griffie@overbetuwe.nl](mailto:griffie@overbetuwe.nl)